

Obhajoba disertační práce:
Subkultury ve veřejné pedagogice

Vypracovala: Mgr. Kateřina Lojdová

Školitelka: Mgr. Klára Šedřová, Ph.D.

Datum obhajoby: 22. 10. 2013

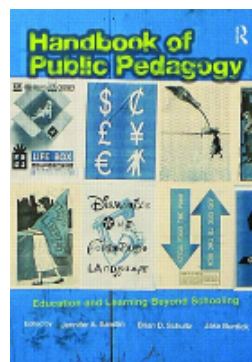
Současná edukační realita

- Oproti tradičním způsobům vyučování a učení v současnosti nabývají na významu různé formy informálního učení mimo školní třídu skrze internet, televizi, filmy, počítačové hry, hudební scénu, iPody, nákupní centra, parky atd., protože s nimi mladí lidé tráví stále více času (Giroux, 2008)

Veřejná pedagogika (public pedagogy)

- odhaluje proces učení probíhající mimo školní instituce a odkazuje ke vzdělávání zprostředkovanému populární kulturou (Sandlin, 2007)
- kriticky analyzuje populární kulturu a stávající kulturní, společenskou a politickou praxi

Zkoumané subkultury: skinheads

Vznik:

- 2. polovina 60. let 20. století ve Velké Británii
- identita byla vnímána především z třídního, nikoliv z etnického hlediska

Změna kabátu:

- v pol. 90. let dochází k postupné politické transformaci

Zvolena pravicově extremistická odnož

- ideologická nejednotnost: nacionalismus, neonacismus, neofašismus
- volná vazba na neregistrovanou organizaci *Národní odpor*, politickou stranu *Dělnická strana* a občanské sdružení *Dělnická mládež*
- politický aktivismus

Zkoumané subkultury: freegani

„Freegani jsou lidé, kteří využívají alternativní životní strategie založené na omezené participaci na konvenčním ekonomickém systému a minimální spotřebě zdrojů“ (Freegan.info, 2013).

Principy:

1. Využívání odpadu (dumpster diving)
 2. Vegetariánství a veganství
 3. Minimalizace spotřeby a odpadu
 4. Squattování
 5. Pracovat méně
- Ekologický aktivismus

5

Metodologie výzkumu

- HVO: *Jakou roli hrají subkultury v edukační realitě?*
- **Etnografický přístup**
 - hloubkové polostrukturované rozhovory
 - freegani: 15, skinheads: 9
 - zúčastněné pozorování (terénní poznámky)
 - výjezdy na kontejner
 - veganské vaření na privátu
 - infostánek – promítání filmu na Masarykově ulici a
 - Veganfest – přednášky, diskuse, promítání filmů
 - festival „Jeden svět“ – diskuse nad filmem Taste the Waste
 - analýza webových stránek, blogů a sociálních sítí

Ukázka dat z mediálního prostoru - skinheads

Tradiční média:

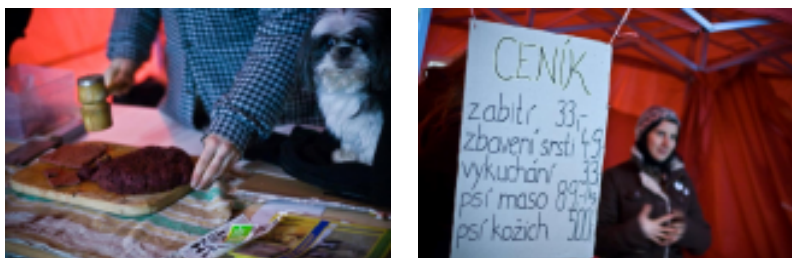
„My jsme třeba jako Národní odpor dávali reportáž v televizi. Když to sestříhali, udělali z nás kašpary. Prostě se to vystříhá, aby lidi slyšeli, co chce reportér. Tam není, co my chceme, aby bylo slyšet.“ (Cyril)

Nová média:

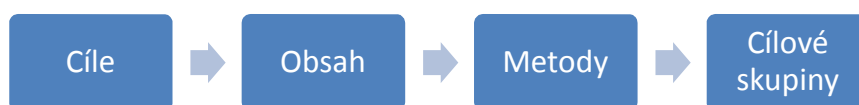
Ukázka dat z veřejného prostoru - freegani

Vánoční psíci - kapřiči

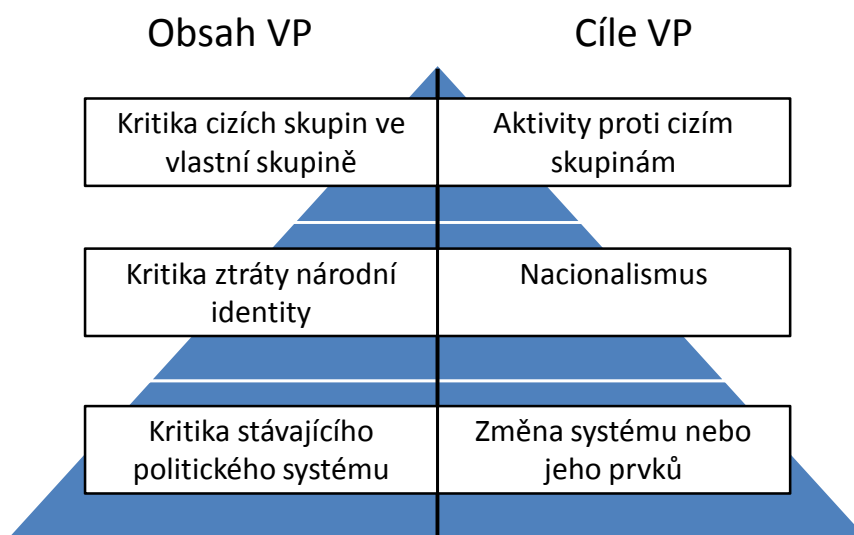
- „Na Vánoce uděláme, že jakoby budeme prodávat psí maso, což je prostě jakoby jiné způsob, kdy zaútočíš ne tím, že budeš lidem dávat takové informace, ale že na ně zaútočíš tím, že všechny zvířata jsou živí tvorové a mezi psem a krávou jako bytostí není rozdíl. Ale tady v západní společnosti je pes na nějakým piedestalu a do psa bysme nenapumpovali antibiotika a nenechali ho osm let v kleci a neodebrali mu štěňata a nezabili bysme je. Takže tímhle tím bysme chtěli poukázat na to, jak to funguje a ti lidi se možná zamyslí.“ (Pavel)

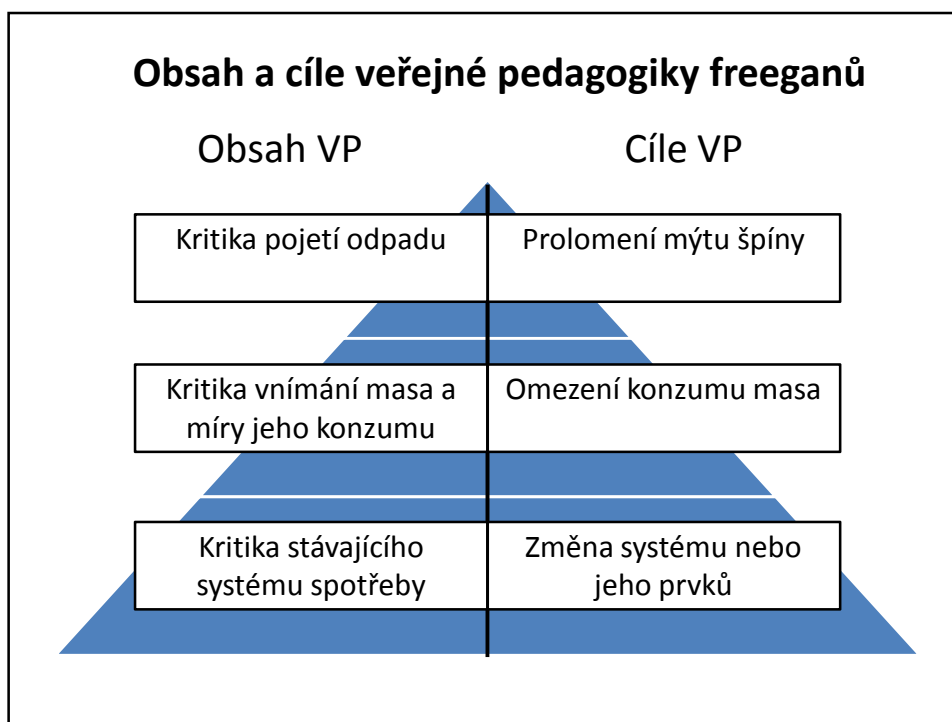
Výsledky výzkumu:
Veřejná pedagogika subkultur

Obsah a cíle veřejné pedagogiky skinheads

Obsah a cíle veřejné pedagogiky freeganů

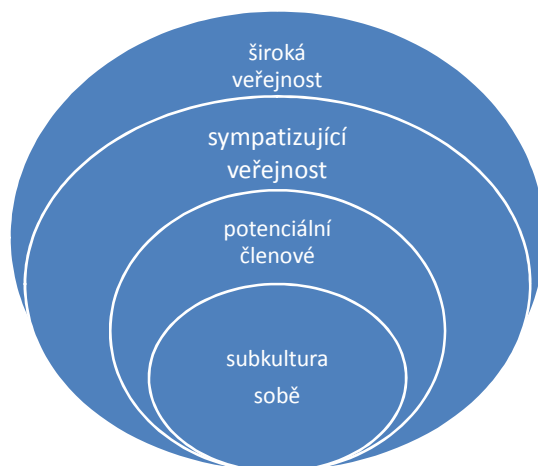

Metody veřejné pedagogiky subkultur

Fyzický veřejný prostor	Mediální prostor
diskuse a workshopy	sociální sítě
audiovizuální prezentace a infostánky	webové stránky
festivally, komunitní aktivity	blogy
kampaně	televize a noviny
happeningy	
street art	
demonstrace	

Cílové skupiny veřejné pedagogiky subkultur

Široká veřejnost jako hlavní cílová skupina VP

Skinheads

*„Systém se bojí, že s náma začíná sympatizovat víc běžných lidí. A to je ten náš politickej směr, **ty běžný lidi.**“ (Cyril)*

Freegani

*„Jsou lidi, kteří budou zavření celý život zavření v karnistickém světě a ovlivňovaní systémem, kterej do něj pumpuje mainstream, a nikdy nebudou vstřebávat informace jiný, než který jim poskytuje ten mainstream. **Proto těmhle lidem - zkoušíme jim tu informaci podat, třeba je něco chytne.**“ (Pavel)*

Subkultury jako neoficiální vzdělávací agenti

- **Definice:** NVA nejsou k edukaci ustanoveni shora, nemají pevné kurikulum a netvoří byrokratické organizace
- **Znaky:**
 - legitimizace role v edukační realitě – aktéři dobra
 - „guerillová pedagogika“
 - autenticita
 - paradox kritičnosti
 - misedukace
 - obrácené mezigenerační učení
 - řetězení prvků edukační reality
- **NVA jsou součástí mozaiky postmoderní edukační reality**

Veřejná pedagogika subkultur

Veřejná pedagogika subkultur je v disertační práci pojata jako soubor aktivit skupin mimo tradiční vzdělávací instituce směřující k vytváření kritického postoje publika k dominantní kultuře. Obsahuje kurikulum s rezistentními prvky vůči této kultuře konstruované samotnými aktéry, specifické metody a cíle, kterých se snaží tyto skupiny svým edukačním úsilím dosáhnout.

Děkuji za pozornost

Kateřina Lojdová
lojdova@phil.muni.cz